

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreuiatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XXXIII. De Privilegiis & Excelsibus Privilegiatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63462)

quod vi aut clam. l. 1. cit. §. 1. Verùm Objic. 1. In
 c. 1. h. t. & l. 1. ff. eod. dicitur, nuntiationem no-
 vi operis impedire novantem in pergendo in no-
 vo opere, sive jure sive injuriâ sit facta: ergo non
 cessat, licet ædificandi jus, & injustitia prohibi-
 tionis fiat notoria. 2. Nuntiatio non finitur mor-
 te Nuntianti: ergo nec morte Nuntiantis. R. ad
 1. Id intelligendum est de injuria non notoria.
 per l. 38. ff. de R. V. Ad 2. N. Conf. nam nuntia-
 tio ex parte Nuntianti est in rem, seu realis, &
 ideo transit etiam ad successores. l. 10. ff. h. t. ex
 parte Nuntiantis autem est personalis, & ideo ad
 successores non transit, imò nec ad hæredes, nisi
 & horum nomine facta sit.

TITULUS XXXIII.

De Privilegiis, & Excessibus Pri- vilegiatorum.

SUMMARIUM.

1. Quid sit Privilegium, & Excessus privilegio-
 rum.
2. Quotuplex sit Privilegium.
3. Quibus modis acquirantur Privilegia.
4. Prasertim per Communicationem.
5. Quid de usu privilegiorum tenendum.
6. Quomodo sint interpretanda.
7. An patiantur extensionem.
8. Quibus modis, amittantur Privilegia;
9. Prasertim per Revocationem.

Præ

Privilegium, à *privata lege*, nuncupatum, *formaliter & essentialiter* sumptum, est concessio alicujus juris specialis permanens à legitimo Superiore facta contra vel præter Jus Commune. Ex quo inferitur, quòd obiectum sumptum sit jus speciale permanens à legitimo Superiore concessum *sonderbahre Freyheit* & appellatur etiam Indultum, Favor, Gratia, Immunitas, Beneficium Principis, quamquam in rigore ab his differat tanquam species à genere. Dicitur I. *concessio permanens*, per quam durationem præter alia differt à dispensatione, quæ non necessarîo habet perpetuitatem, & sæpe etiam unico actû finitur, ut si dispensetur in impedimento Monachii. 2. *alicujus juris specialis*, seu licentia aliquid agendi vel omittendi, redundantis in alio jus bonum, à cujus usu ab aliis impediti non respectu quorum proinde rationem habet legi obligantis. 3. *à legitimo Superiore*, qui fere solus est ille, qui potestatem Legislativam obtinet: enim solus à Jure Communi eximere aliquem potest, & alios obligare, ne privilegiatum impediatur in usu privilegii. Necesse tamen absolute non est, ut concedens habeat jurisdictionem propriam etiam in personam privilegiati (modò materia privilegii ipsi sit subjecta) sed sufficit aliqua iurisdictio Clerici non sint subjecti Principibus Laicis, quæ tamen quoad potestatem temporalem iis inferri potest, privilegium ab ipsis accipere possunt. *contra vel præter Jus Commune*, si nempe quod concedatur, cui contrarium est in Jure statutorum, ubi Jus Commune nihil statuit: siquid concedatur.

secundum Jus Commune, cum nihil speciale indulgeatur, propriè privilegium non est, saltem concessivum, licet aliqui vocent *declarativum*. Porro ad essentiam privilegij & valorem non requiritur Scriptura, ubi Jus specialiter eam non requirit: neque Promulgatio; quamvis insinuatio privilegij, motu proprio concessi, facienda sit privilegiato, ut acceptare, & licitè possit eò uti, imò ut validè regulariter: quia regulariter invitis non obtruditur; quamvis absolutè, sicut dispensatio, ita & privilegium invito dari possit, cum eatenus non rationem donationis, sed legis obtineret: denique nec requiritur justa causa. Ratio horum omnium est, quia privilegium, sicut lex & gratia, univè dependet à voluntate Superioris illud concedentis. Per *Excessus Privilegiatorum*, de quibus loquitur altera pars Rubricæ, denotatur abusus privilegiorum, si nempe iis utantur privilegiati contra intentionem vel finem privilegiantis, vel cum injuria aliorum, vel indè sumant occasionem liberiùs peccandi &c. ac propterea illis privari merentur. *c. 45. de sent. Excom.*

Dividitur Privilegium I. in concessum *motu proprio*, & *ad instantiam*: illud est, quod Princeps concedit independenter ad preces, vel ad preces quidem, sed cum clausula, *motu proprio*: istud, quod ad preces alterius, & sine dicta clausula. 2. in *clausum Corpore Juris*, & *specialiter concessum*: illud est, quod in aliqua Juris Communis parte comprehenditur, atque ideo rationem Legis obtinet, ut privilegium *Canonis*, & *Fori*, aliàque personis Ecclesiasticis concessa: istud autem, quod per speciale rescriptum, diploma, litteras, vel etiam oratenus,

2

tenus, seu *viva vocis oraculo*, ut ajunt, est concessum. 3. In *Commune*, quod immediatè & principaliter respicit bonum Communivitatis, v.g. totius Ordinis Clericalis, ut privilegium *Fori*, & *Canonis*: & in *Privatum* seu *Singulare*, quod immediatè & principaliter bonum personarum particularium, uti privilegium S. C. Macedoniani, & Velleiani, ac Restitutionis in integrum; licet per accidens mediatè & secundariò redundet quoque in bonum Communivitatis. 4. In merè *Gratum* seu *Gratiosum*, quod ex pura liberalitate in *Remuneratorium*, quod in compensationem precedentium meritorum, ut ferè sunt privilegia Religiosorum: & in *Onerosum* seu *Conventionale*, quod cum onere reciproco per modum contractus conceditur, ut si Civitas pro concessio sibi privilegio vicissim se obliget ad alendam Principi Curiam. 5. In *primò per se* concessum, quod ubi cui sine respectu vel ordine privilegii prius alio dati: & *ad instar*, quod alicui datur cum respectu privilegii jam aliis indulti, & eum in modum, v.g. si Papa vel Imperator dicat: *concedimus Universitati Ingolstadiensi omnia privilegia, qua concessa sunt Parisiensi, Bononiensi, Viennensi &c.* Ubis advertè, quod, si contingeret privilegia dictarum Universitatum omnium, vel alicujus, revocari vel restringi, id non obesset Universitati Ingolstadiensi; quia illa concessio *ad instar*, vel *communicationem*, facta censetur solum demonstrationis, non individuae dependentiae causa. 6. In *Favorabile*, quod principaliter ad ea concernit favorem privilegiati, ut in nullum præjudicium directè redundet, uti privilegia

faciendi Testamentum insolenne, dispensandi, non recitandi Breviarium &c. & in *Odiosum*, quod simul continet gravamen vel præjudicium alterius, sive Juris, quale est omne privilegium contra Jus, sive hominis, quale est privilegium immunitatis à solvendis Decimis, Tributis &c.

7. In *Personale & Reale*, quæ divisio singulariter est notanda; quamvis enim omne privilegium ultimò cedat in utilitatem personarum, quia hæc solæ sunt capaces favoris & beneficii, *Personale* tamen dicitur illud, quod directè & immediatè confertur in favorem certæ ac individualis personæ, unius vel plurium, ut si privilegiatus dicat, tibi, Semproni, do facultatem dispensandi, Breviarium non recitandi, &c. *Reale* autem, quod mediatè tantum personæ, immediatè verò & directè confertur rei à persona distinctæ, sive dein hæc res sit locus (& tunc est privilegium *locale*, uti privilegium asyli) vel fundus, sive corpus seu *Communitas*, sive *Status*, *Dignitas*, *Officium* &c. quæ tale, uti privilegium venandi certo castro annexum, privilegia Ecclesiis Cathedralibus, Religiosis Ordinibus, Civitati, Statui Clericorum, Studiosorum, Pupillorum, Minorum, Mulierum &c. Episcopis, Præpositis, Vicariis Generalibus, certis Officialibus quæ talibus &c. concessum. Si autem privilegia, uti subinde contingit, Religioso Ordini, Civitati, Communitati, Statui &c. ita concedantur, ut non solum *Communitas* quæ talis iis uti valeat, sed etiam singula membra, ac personæ propter communem qualitatem, seu quatenus sunt membra, à quibusdam realia, ab aliis personalia, rectius autem vocantur *mixta*: cujusmodi

Pars II.

Aaa

pri-

privilegium censetur esse Nobilium, Studio-
rum, & omnia, quæ ob conditionem personæ con-
cessa sunt, item, *privilegium Exemptionis Religio-*
forum à jurisdictione Episcopi. Pirhing *h. t. n. 12.*
ut à deo exempto Ordine vel Monasterio censean-
tur omnes Religiosi quoque personaliter exempti.
Idem tene de Clericis, quod censeantur hoc modo
personaliter esse exempti, si Ecclesia, cujus sunt
membra, est exempta. *c. 9. h. t. in 6.* non autem
vice versa exemptis Clericis vel Religiosis censetur
exempta Ecclesia vel Monasterium. *c. 9. cit. h. t.*
Privilegium Personale & Reale in effectu reperitur
hoc notabile discrimen, quod illud comitatur
personam, ubicunque extiterit, & extinguitur
cum persona privilegiata: istud verò transeat ad
hæredes & successores in tali fundo, officio &c.
& ad nova membra Communitatis. In dubio pri-
vilegium præsumitur esse reale, si sit mere favore-
bile, & personale, si odiosum. per *c. 15. 21. de R.*
J. in 6. l. 3. ff. de Constit. Princ.

- 3 Dico I. Privilegia acquiruntur triplici modo
I. *Concessione Superioris* cum vel sine scriptura
*can. 7. caus. 25. q. 2. Clem. 2. §. nos etenim. de Re-
pultur.* Si privilegium est contra Jus Communitatis
à solo illo concedi, qui legem condere, potest
cujus jurisdictioni subiectus est privilegiatus; quod
involvit dispensationem in lege cum subdito
cùm dispensatio sit actus jurisdictionis, quæ non
nisi in subditos exerceri potest. Si verò est præter
Jus, potest etiam concedi non subdito &c.
Superiore jurisdictionem non habente in privilegia-
tatum; cùm non involvat dispensationem. *de Religi-*
Communicatione, qua privilegium uni concessum
ex-

extenditur à concedente etiam ad alium vel alios, imò ipsi privilegiato potest indulgeri potestas communicandi aliis. Communicatio hæc fieri potest tribus modis: nempe vel terminis generalibus simpliciter tantum conceptis: vel absolutam paritatem indicantibus, nempe his, *ad instar & pariformiter*, vel *æquè principaliter*; vel limitatè, non æquè principaliter, sed accessoriè tantum propter connexionem; quo ultimo modo privilegia Religiosorum communicantur eorum familiaribus, domesticis, aut dominorum servis? & hoc modo plus non communicatur, quam in ipsa communicatione fuerit expressum. Primò autem modò communicata privilegia participantur quidem omnia aliis, sed ordinaria tantum, non extraordinaria; quia sub generali locutione non veniunt illa, quæ speciali nota & mentione sunt digna. *arg. C. 21. de R. I. in 6.* Si secundò modò communicantur, uti fit apud Religiosos Ordines, etiam extraordinaria censentur esse concessa aliis, at non sine omni limitatione, ut statim *n. seq.* dicemus. 3. *Consuetudine*, vel *Præscriptione*: vel potius hujusmodi consuetudo vel præscriptio obtinet vim privilegii. *c. 9. de off. ord. c. 13. de for. comp. c. 26. de V. S.*

Quæres, quinam Religiosi & qualem inter se 4
habeant privilegiorum communicationem? R. Religiosi Ordinum Mendicantium omnes habent communicationem mutuam omnium privilegiorum *ad instar pariformiter*, & æquè principaliter ac directè concessam. 2. Imò etiam cum Religiosis non-Mendicantium. 3. At non mutuam; nam Religiosi non-Mendicantium, nisi cum Congregatione Cassinensi vel Lateranensi, vel alia, cui id

specialiter à Pontifice indultum est, non vicium participant Mendicantium. Communis cum Afcanio Tanburino *de Jure Abbat. to. 1. d. 17. quæfito 1. & 2.* id defumens ex variorum Pontificum Bullis, Leonis X. Clem. VII. S. Pii V. Gregorii XIII. & XIV. Sixti V. Clem. VIII. Sed neque Mendicantes prorsus omnia & singula illa concessa participant, quæ nimirum vel certum cum respiciunt, vel certæ Ecclesiæ in honorem cujus Sancti, vel ob specialem rationem concessæ sunt, uti Indulgentias *Portiuncula*, altari prærogatiato pro defunctis annexas &c. vel quæ Pontifex specialiter aliis communicari noluit, cupiens di aliqua Societati JESU concesserunt Gregorius XIII. & Greg. XIV. minùs participant privilegia quæ labefactant observantiam Regularem, & privilegium habendi proprium, testamentum faciendi &c. Ordinibus Militaribus concessum.

5 Dico 2. Usus privilegii non est sub præcepto *c. 6. h. t.* nisi non-usus cedat in præjudicium aliorum. *c. 12. de for corp.* ut si privilegium est concessum toti Communitati vel Statui, v. g. Civitati, uti est privilegium *fori & canonis*. 2. Libertus quoque per se & validus est etiam extra territorium concedentis, si sit privilegium per se illimitatè concessum. Suar. *de LL. lib. 8. c. 21. & 10. seqq.* cum communi: nisi actus in alieno territorio esset prohibitus speciali Lege, qua etiam peregrini obligantur. 3. Etiam contra privilegium, licet privilegia aliquo modo opponantur, ut si unum saltem tacitè est condonatum; nisi alter, v. g. sit exemptus, ut si alius habeat privilegium percipiendi decimas, tu ve-

privilegium ex tuis agris non solvendi: vel si tu-
num est generale, alterum speciale; istud enim præ-
fertur alteri. *c. generi 34. de R. I. in 6.* si autem
verè sibi contrarientur, quia utrumque absolu-
tum, utrumque generale, vel utrumque speciale,
attenditur, quodnam ab altiori potestate proveni-
at, vel, si in hoc sunt paria, quodnam sit antiquius.
Suar. Haun. alii.

Dico 3. Interpretatio privilegiorum (cui ta-
men locus non est nisi in dubio de mente conce-
dentis.) ita facienda est, ut attentis verbis, subje-
ctâ materiâ, & circumstantiis, stylô Curiaë conso-
net menti concedentis, à qua velut anima totum
habent suum vigorem. Et hinc servanda est ver-
borum proprietates secundùm communem usum.
l. 7. h. t. nisi aliud obstet. 2. Non tamen ita ar-
ctanda est, ut nihil speciale operentur contra vel
præter Jus Commune, evadant inutilia, vel etiam
onerosa privilegiatis. *l. 1. §. 2. ff. ad municipalem*
c. 30. h. t. quia aliàs privilegia perderent suam na-
turam. 3. Privilegia favorabilia sunt latè interpre-
tanda, non obstante, quòd interpretatio lata cede-
ret in præjudicium concedentis. *c. 15. de R. I. in 6.*
Et de his procedit nota regula: *Beneficium Princi-
pis latissime est interpretandum, etiam contra ipsum*
Principem. l. 3. ff. de Constit. Princ. c. 22. h. t. c. 16.
de V. S. ibi: cum beneficia Principum sint interpre-
tanda largissime. Talia sunt in Corpore Juris clau-
sa: in favorem Religionis, causæ piæ, vel boni
publici concessa: item aliis indulta, quæ non ce-
dunt in præjudicium tertii, & merum favorem con-
tinent, uti privilegia dispensandi, à casibus reser-
vatis absolvendi, comedendi carnes in die absti-

nentia &c. Latior quoque interpretatio permittitur in privilegiis motu proprio & ex certa scientia datis. *c. 23. de Præb. in 6.* E contra 4. strictæ interpretationis sunt odiosa, quantum patitur proprietatis verborum. *c. 15. cit.* nisi privilegium contineat favorem Religionis aut causæ piæ aut Corpori Juris sit insertum. Cujusmodi autem privilegia odiosa sunt, quæ sunt contra Jus Commune per *c. 7. g. h. t.* vel contra jus privati. *arg. c. 12. de off. Ordin.* Imò privilegium, quo derogatur juri tertii, idque non exprimit privilegiatis, per *c. 1. de constit. in 6.* est subreptitium & nullum.

7 Quæres, an privilegia favorabilia, sicut læta interpretationem, ita etiam patiantur extensionem ultra proprietatem verborum ad personas & causas in iis non expressos ob paritatem vel identitatem rationis? R. propriè dictam extensionem non patiuntur; quia tota vis pendet ex voluntate concedentis, quæ exprimitur per verba, non ex ratione. Unde illud tritum: *privilegium tantum valet, quantum sonat: & Regula 74. in 6. quod alicui gratia conceditur, trahi non debet ab aliis in exemplum.* sic, si Titio propter merita in privilegio expressè concedatur pluralitas beneficiorum, immunitas solvendi decimis &c. idem privilegium extendi non potest ad alium, qui paria, eadem, vel etiam majora habet merita. Dixi, *propriè dictam extensionem*, quando nimirum alii casus, vel personæ nec formaliter nec virtualiter in privilegio comprehenduntur; si enim saltem virtualiter comprehenderentur, posset fieri extensio, quæ tamen potius esset *interpretatio comprehensiva*: sic, si Clerico detur potestas testandi ad causas profanas, con-
setur

setur etiam data potestas faciendi legata, codicillum, donationem mortis causâ ad profana: si cui concedatur potestas recitandi Matutinum à prandio, & is indigeat socio, v. g. propter imbecillitatem oculorum, etiam extenditur ad socium; si filiis & fratribus indultum est privilegium, rectè porrigitur quoque ad filias & sorores. *arg. l. 93. §. 3. ff. de Legat. III.* nisi aliunde appareat restrictio, vel de contraria concedentis intentione constet. *Objic.* Lex favorabilis extenditur ad casum non expressum, in quo reperitur eadem ratio: ergo & privilegium favorabile. *R. N.* *Ant.* si ille casus nec virtualiter (v. g. tanquam pars in toto, vel aliquid minus in eodem genere, vel ut accessorium, vel aliàs arctè connexum cum expresso) comprehenditur in Lege; quia voluntas Legislatoris, non ratio, facit legem.

Dico 4. Privilegia amittuntur ipso Jure sequentibus modis. 1. *Interitu subjecti*, nimirum vel rei, si privilegium sit reale, vel personæ, si personale. *c. 25. de V. S. inf. c. 7. de R. J. in 6.* si nimirum res penitus desinat, aut totaliter destruat, v. g. Collegium, Ecclesia &c. sine spe resurrectionis. 2. *Lapsa temporis*, si ad certum tempus fuit restrictum. 3. *Conditione non impletâ nec deinceps implendâ*, sub qua fuit concessum. 4. *Cessante causâ finali.* *c. 60. de appell.* ibi: *cessante causâ cessat effectus*, & concedentis intentio: modò privilegium habeat *tractum successivum*, h. e. non consummetur unico actu, & causâ cesset *contrariè*, h. e. ita, ut ejus usus reddatur illicitus: sic habens privilegium comedendi carnes in Quadragesima propter infirmitatem corporis, hac cessante debet cessare à

comestione carniū: habens privilegium non re-
 sidendi, si postea ex ejus absentia ob defectum Mi-
 nistrorum Ecclesia pateretur damnum in sacris Mi-
 nisteriis, residere teneretur. Si verò causa cesset
 solum negativè, h. e. præcisè non amplius existat,
 manet privilegium: sic, si quis ex privilegio acqui-
 sivit secundum beneficium ex causa, quòd primum
 non fuerit sufficiens ad congruam sustentationem,
 potest retinere & istud, licet primum auctoris re-
 tribus postea factum sit sufficiens. §. *Morte con-*
cedentis, sed solum tunc, quando concedens addi-
 dit clausulam, *ad beneplacitum meum*, aut, *quan-*
diu voluero. c. 5. *de Rescr. in 6.* nam per mortem
 extinguitur beneplacitum, & voluntas ad quam
 fuit facta restrictio, Aliàs regulariter per obitum
 concedentis non expirat privilegium, perfectè
 jam concessum. c. 9. *de off. deleg. in 6.* nam *bene-*
ficiū Principis decet esse mansurum. c. 16. *de R. 3.*
in 6. Aliud foret, si gratia nondum perfectè esset
 facta, sed solum commissio alteri data, ut gratiam
 vel privilegium alicui conferat; tunc enim, si
 integra moriatur delégans, evanescit potestas
 legati.

6. *Renuntiatione liberâ* privilegiati expressè
 vel tacitâ. c. 12. *de for. compet. c. 23. de Regula*
 modò renuntiatio non cedat in præjudicium tertii
 v. g. integri statûs: sicutique Clericus renuntiat
 nequit privilegio *Fori & Canonis*. Et modò ac-
 dat consensus privilegiantis, & si renuntiatio
 dat in favorem tertii, hujus acceptatio; nam et
 usque renuntiatio, utpote nondum acceptata
 semper pro libitu est revocabilis, & licitus privi-
 legii usus ac validus. Renuntiatio tacita est nec
 usus,

usus, vel usus contrarius privilegii. Unde amittitur 7. *non-usu omissivo*, si nempe privilegium sit concessum sub conditione usus, & occasio utendi fuerit. per *l. 1. ff. de Nundinis. l. penult. C. de Servit.* Tunc enim & renuntiatio, & præscriptio, tollit privilegium: pariter præscriptione tollitur, si volentem uti privilegiò alius, cui privilegium est onerosum, prohibuit, & ille prohibitioni acquievit præfixo ad præscribendum tempore. Dixi *omissivo*, si enim non-usus est mere *negativus*, hoc est, privilegiatus præcisè non utitur privilegiò, vel quia non est occasio commoda utendi, vel quia non placet, nullo modo amittit non-utens, si sit privilegium continens merum favorem five etiam gravamen alterius. *l. 34. §. 1. l. 35. ff. de Servit. præd. Rust.* quia ex tali non-usu nec tacita renuntiatio, utpote quæ tam parùm indè argui potest, quàm voluntas rem habendi pro derelicta, quæ quis ex mero arbitrio non utitur, vel utendi occasionem non habet, nec præscriptio, utpote quæ in actibus meræ facultatis non procedit, locum invenit. Putant tamen aliqui, privilegium aliis præjudiciosum vel onerosum, ut est privilegium percipiendi Decimas, visitandi Monasteria exempta &c. extinguì diuturno non-usu, si fuit occasio utendi. 8. *usu contrario*: qui respicit privilegium negativum duntaxat, sed solum tunc amittitur, quando privilegium est onerosum, v. g. non solvendi Decimas; si quis enim diu solvit Decimas; vel arguitur tacita renuntiatio, nisi error vel ignorantia probetur, vel inducitur præscriptio. Sed forsitan alii non malè discurrunt de usu contrario, sicut discurremus de non-usu. 9. Denique *abusu*

Aaa §

privi-

privilegii, illud nimis extendendô, contra intentionem concedentis utendô &c. at regulariter non ipso Jure, sed per sententiam. *can. 7. d. 74. c. 24. &c. h. t.* nisi Jus statuatur privationem ipso facto, quo modo privatur jure eligendi pro una vice, qui scienter eligit indignum. Sed & hoc factus licitus est usus privilegii, donec feratur sententia declaratoria criminis.

- 9 Quæres, an, & quando amittantur privilegia per *Revocationem* concedentis, vel ejus successoris, cui par est potestas? R. amittuntur, si revocatio sit valida, & privilegiatis debitè infirmata. *Communis ex c. 1. de R. J. X. &c. 1. de Comp. in 6.* nam qui pro arbitrio gratiam fecit, pro arbitrio rursus adimere potest. Habent quoque privilegia rationem precarii potiùs, quàm donationis, quæ nec validè revocabilis regulariter est. Si tamen privilegiatus temere & sine justa causa revocaret illicitum foret & Principe indignum. Valida autem revocatio non est. 1. Si privilegium ab inferiore concessum, à Superiore sit confirmatum. 2. Si privilegium sit conventionale, seu consensu, interveniente pacto datum: vel inde quod dominium alicujus rei, v. g. castri acquisitionem: vel si privilegium sit remuneratorium, in *Justitia* (non in mera *Gratitudine*) fundatum, & eique commensuratum: vel gratuitum quidem, sed non subdito concessum, & ab hoc acceptum. hæc enim privilegia vel involvunt, vel transeunt in pacta, consequenter tribuunt jus rigorosum: tali autem jure quæsito Princeps vel Superior privare nequit absque causa publica, seu publico bonum spectante. Quamdiu autem revocatio

debite non fuerit intimata (licet privilegiatus casu & per accidens veniret in ejus notitiam) licite pergat & valide in usu sui privilegii.

Revocatio autem potest esse vel *specialis*, nempe per decretum speciale, aut per legem generalem, cui tamen inserta est specifica privilegii mentio revocatoria: vel *generalis*, qua privilegiatus generaliter derogat privilegiis suæ constitutioni contrariis, v. g. per hanc clausulam, *non obstantibus (vel abrogatis) privilegiis quibuscunque in contrarium*. Si tamen privilegium, cum concederetur, fuit munitum clausulâ aliquâ derogatoriâ revocationis, v. g. hac vel simili, ut non censeatur revocatum, *nisi expressa, specialis, de verbo ad verbum fiat ejus mentio*, per illam clausulam generalem non censeatur revocatum, quia per genus non derogatur speciei. *arg. l. 80. ff. de R. J.* Sed opus esset fortiori clausula, & tali, qualem ad derogandum requirit clausula priori privilegio apposita, v. g. hac vel simili, *non obstantibus privilegiis quibuscunque, etiam munitis hac clausula derogatoria, ut eis derogari non possit, nisi eorum expressa, specifica, aut de verbo ad verbum fiat mentio*. Ex quibus etiam inferes, illa privilegia Regularium à Tridentino non fuisse revocata, quibus per nullam clausulam specialem derogant decreta Tridentini; sicut enim per clausulam generalem Legis derogatoriam non derogatur specialibus statutis & locorum consuetudinibus, ita nec privilegiis particularibus, in Corpore Juris non contentis; cum genus non derogat speciei, bene tamen species generi, *l. 80. cit.* Revocata tamen fuisse illa, Decretis Tridentini contraria, quibus dicta Decre-

ta expressè & specificè derogant. Trid. S. 25. c. 20. & 22. de Regular. Unde ab Alexandro VII. damnata quoque est hæc propositio: *Regulares possunt uti privilegiis suis, quæ sunt expressè revocata à Concilio Tridentino.*

TITULUS XXXIV.

De Purgatione Canonica.

SUMMARIUM.

1. *Quid sit, & quomodo fiat Purgatio Canonica.*
2. *Quando habeat locum.*
3. *Quis ejus effectus.*

Purgatio hoc loco est *ostensio innocentie, se per objecto crimine.* Si fiat modò à SS. Canonibus præscriptò, vocatur *Canonica.* Si alio, *Vulgaris,* de qua in *tit. seq.* Plures quidem olim erant modi se purgandi à SS. Canonibus recepti, velut per juramentum ad Sepulchra Reliquias Sanctorum: per publicam sumptionem Eucharistiæ, adjecta quandoque imprecatione repentini interitûs, si objectum crimen sit commissum &c. Sed hodie, postquam Fidelium spes in Deum & Sanctos fiducia deficere, vel in speffitionem degenerare cœpit, exoleverunt, & remansit unicus modus *c. 1. §. 7. b. t. præscriptus,* qui consistit 1. in juramento, quo purgandus rati Evangelii, etsi Episcopus sit, jurare debet, nec per se, nec per alium suo nomine, commissum esse crimen vel excessum sibi objectum. 2. in juramento aliorum virorum (vel in horum defectu